

A nagy eperjesi költőverseny

Költőversenyről többről is tudunk, de mindegyik között a leghíresebb talán Eperjesen volt 1845. április 5-én, amikor is a gyönyörű tavaszi ébredésben három jeles költő, Kerényi Frigyes, Tompa Mihály és Petőfi Sándor énekelt meg egy város feletti erdei lakot. A versek a Pesti Divatlapban láttak napvilágot, de hogy ki győzött, arról biztosan nem lehet tudni.

Ám mielőtt e nemes versengés előzményeit és lefolyását taglalnánk, vessünk egy pillantást a két kevésbé ismert szereplőre, Kerényire és Tompára. Utóbbi talán már nincs is a tananyagokban, Rimaszombaton született 1817-ben egy részeges csizmadia fiaként. Apai nagyapja nevelte fel és juttatta el a sárospataki református kollégiumba, ahol végül jogi és teológiai végzettséget szerzett. Közben házitanítószkodott is, mert soha életében nem vetette fel a pénz. Első versei 1841-ben jelentek meg, és 1844 szeptemberében került Eperjesre, ahol Péchy Tamás leendő miniszter és házelnök két fiát tanította. A költőverseny után többször is megfordult Pesten, 1847-ben a Kisfaludy Társaság is kiadta Szuhay Mátyás című elbeszélő költeményét, amely a híres pályázaton Arany Toldija mögött végzett a második helyen. A szabadságharc alatt és után már lelkeszként szolgált előbb Bején, majd Keleméren, végül Hanván, ahol 1868-ban temették el. Kerényi (Christmann) Frigyes 1822-ben, Eperjesen született, apja jómódú vaskereskedő volt, de a poézisre való affinitást anyjától örökölte, aki maga is írt németül verseket. A szülők korán meghaltak, Kerényi helyben az evangélikus líceumot végezte el pártfogók jóvoltából. Ebben az időben, német és latin nyelvű verseinek elégetése után került közel az Ifjú Magyarország csoportosuláshoz, ennek „érdemkönyvében” szerepel első két magyar nyelven írt költeménye. Vidor Emil álnéven bekerül az Athenaeum körébe, ekkor barátkozik össze Tompával, Petőfivel és Kazinczy Gáborral is. Időközben a jogot is elvégzi, így anyagi alapot teremt arra, hogy a költészettel foglalkozzon. A költőverseny után nagyobb európai utazást is tett, a német államok mellett Dániába és Svédországba is eljutott. Majd gazdálkodással is próbálkozott, részt vett a szabadságharcban, végül mindenét pénzzé tette és 1850-ben Anglián át az Egyesült Államokba emigrált. Itt társaival Iowa államban megalapították Új-Budát, de a megfeszített munka legyengítette, végül sárgalázban hunyt el – egyesek szerint önkezével vetett véget életének – 1852-ben.

A verseny harmadik résztvevőjét nem hiszem, hogy be kellene mutatnunk. Petőfi 1845. április elsején már nem gyalog, hanem „gyorsszekéren” indult második felvidéki utazására. A már ismert és ünnepezt költő a Pesti Divatlap szerkesztését hagyta rá előtte teljesen Vahot Imrére. Rimaszombatban Gömör (tiszteletbeli) táblabírájának választották, Eperjesen és Késmárkon pedig fáklyászenét kapott. Járt Lőcsén, Rozsnyón, Losoncon és Iglón is, és felkereste Fülek, Gács, Salgó és Somoskő várát.

Petőfi Eperjesen a tehetősebb Kerényinél szállt meg, és vendégeskedett is egy hónapig. Erről a hónapról, valamint a költőversenyéről több, sokszor egymásnak is ellentmondó visszaemlékezés született. Az egyik szerint a vileczhegyi fürdőben való „mulatozás” után, hazafelé tartva a kocsin évődtek egymással a poéták, kritizálták a másik ver-seit. És így jött az ötlet, hogy közösen énekeljenek meg valamit, mégpedig egy erdei lakot, ami ott volt a Vilecz- majd Szent László-hegy oldalában, egy kis forrás mellett. Később ugyan Tompa a Fekete Könyvében úgy emlékezett, hogy

nem is létezett ilyen kunyhó, ugyanakkor az 1853-ban megjelent, Barátaim emlékezete című versében mégiscsak említést tesz a házikóról, és arról is, hogy elpusztult.

A három vers egy címen (Az erdei lak – Költői verseny) Vahot Imre jóvoltából a Pesti Divatlapban jelent meg 1845. július 17-én.

Aztán 1847-ben Tompa és Petőfi pennát forgatva még egyszer megmérkőzött volna egymással. A Kisfaludy Társaság Széchy Mária érdemeit megénekelendő írt ki pályázatot „költői beszélyre”, de a költők még a beadás előtt megkritizálták egymás munkáját. Tompa meg is haragudott Petőfire, ezt a versenyt pedig Szász Károly nyerte meg Murány hölgye című versezetével.

Az egyes visszaemlékezések szerint Petőfi, mások szerint Tompa által megnyert nagy költőverseny helyét ma is a negyvenedik évfordulón felállított kőobeliszk jelzi, ami az eperjesi Széchenyi Kör jóvoltából állít emléket eme három jeles férfiúnak, valamint eperjesi „ábrándozásainak és vigadozásának”.

Forrás: <https://www.magyarhirlap.hu/kultura/20200322-a-nagy-eperjesi-koltoverseny>